

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobkyně: **Dr. L. L. B.**, zastoupené Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 21. 6. 2006, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 2. 2007, č. j. 1 Cad 89/2006 - 16,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 1600 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 21. 6. 2006, č. X, byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí příplatku k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb., o poskytování příplatku k důchodu ke zmírnění některých krivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální (dále jen „nařízení vlády č. 622/2004 Sb.“). Žalovaná v odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedla, že nárok na příplatek k důchodu mají podle § 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. osoby, které byly v době od 25. 2. 1948 do 31. 12. 1989 odsouzeny a vykonaly trest odnětí svobody, jeho část nebo vazbu pro trestný čin, za který byly rehabilitovány podle zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, nebo podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, nebo podle zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, anebo jejichž odsouzení pro trestný čin uvedený v § 2 zákona č. 119/1990 Sb. bylo zrušeno cestou obnovy řízení nebo stížnosti pro porušení zákona, jsou občany České republiky a pobírají starobní nebo plný invalidní důchod z českého důchodového pojištění. Žalobkyni však nárok na příplatek

k důchodu nevznikl, neboť starobní ani plný invalidní důchod z českého důchodového pojištění nepobírá.

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 8. 2. 2007, č. j. 1 Cad 89/2006 - 16, žalobu proti rozhodnutí žalované zamítl. V jeho odůvodnění uvedl, že podle ustanovení § 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. je jednou z podmínek pro přiznání příplatku k důchodu pobírání starobního nebo plného invalidního důchodu z českého důchodového pojištění. Tuto podmínku však žalobkyně nesplnila, neboť jí byl rozhodnutím žalované ze dne 3. 6. 2005, č. X, přiznán pouze částečný invalidní důchod. Žalovaná tedy podle závěru Městského soudu v Praze rozhodla správně, když žádost žalobkyně o poskytnutí příplatku k důchodu zamítla.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, který je uveden v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

V kasační stížnosti a v jejím doplnění stěžovatelka namítla, že napadený rozsudek je v rozporu s nařízením vlády č. 622/2004 Sb. a zcela pomíjí smysl zákona, který přiznává příplatek politickým vězňům, a to i těm, jež pobírají částečný invalidní důchod. Pro přiznání nároku na poskytnutí příplatku k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. totiž postačí, že žadatel splňuje jednu z podmínek uvedených v jeho ustanovení § 1 a nemusí tedy současně splňovat všechny podmínky tam uvedené. V projednávané věci je přitom státní občankou České republiky, byla rehabilitována podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, a od 26. 1. 2005 pobírá částečný invalidní důchod z českého důchodového pojištění.

Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkázala na své vyjádření k žalobě a na závěry napadeného rozsudku, s nimiž se ztotožňuje. Dále uvedla, že nárok na příplatek k důchodu vzniká kumulativním splněním všech podmínek uvedených v nařízení vlády č. 622/2004 Sb., a proto nepostačuje, že stěžovatelka je osobou rehabilitovanou podle zákona č. 119/1990 Sb.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, které byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle § 1 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, jež bylo rozhodné i ke dni vydání rozhodnutí žalované o zamítnutí žádosti o poskytnutí příplatku k důchodu, mají nárok na poskytnutí příplatku k důchodu ke zmírnění některých krivd způsobených jim komunistickým režimem v oblasti sociální státní občané České republiky, kteří v době od 25. 2. 1948 do 31. 12. 1989 byli odsouzeni a vykonali trest odnětí svobody, jeho část nebo vazbu pro trestný čin, za který byli rehabilitováni podle zákona č. 82/1968 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 58/1969 Sb. a zákona č. 70/1970 Sb., nebo podle zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, ve znění zákona č. 47/1991 Sb., zákona č. 633/1992 Sb. a zákona č. 198/1993 Sb., nebo jejichž odsouzení pro trestný čin uvedený v § 2 zákona č. 119/1990 Sb., ve znění zákona č. 47/1991 Sb., bylo zrušeno cestou obnovy řízení, stížnosti pro porušení zákona anebo podle § 6 zákona č. 198/1993 Sb., o protiprávnosti komunistického režimu a o odporu proti němu, popřípadě byli nezákonně zbaveni osobní svobody a byli rehabilitováni podle § 33 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., a pobírají starobní nebo plný invalidní důchod z českého důchodového pojištění. Splnění podmínky státního občanství České republiky

se přitom posuzuje ke dni podání žádosti o poskytnutí příplatku k důchodu, jak vyplývá z ustanovení § 4 odst. 3 nařízení vlády č. 622/2004 Sb.

Použití slučovací spojky „a“ před slovy „pobírají starobní nebo plný invalidní důchod z českého důchodového pojištění“ je zapotřebí vykládat tak, že podmínky uvedené v ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. musejí být splněny kumulativně. Pokud by tomu tak totiž nebylo, použil by zákonodárce vylučovací spojku „nebo“. Pro poskytnutí příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální je tedy třeba současného splnění tří podmínek. První podmínkou je státní občanství České republiky žadatele o poskytnutí příplatku k důchodu ke dni podání žádosti. Podmínku druhou představuje odsouzení a výkon trestu, jeho části nebo vazby, popřípadě nezákonné zbavení osobní svobody v období od 25. 2. 1948 do 31. 12. 1989 pro trestný čin, za který byl žadatel podle vyjmenovaných právních předpisů či jejich jednotlivých ustanovení později rehabilitován, nebo jehož odsouzení pro určité trestné činy bylo stanoveným způsobem zrušeno. Třetí podmínkou je pobírání starobního nebo plného invalidního důchodu z českého důchodového pojištění žadatelem. Jestliže jedna z těchto kumulativně stanovených podmínek není splněna, tak nárok na příplatek k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. nevzniká. Jazykový výklad ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. tedy nesvědčí o správnosti tvrzení stěžovatelky, že k poskytnutí příplatku k důchodu ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální postačuje splnění jen jedné podmínky v něm uvedené.

Tomuto tvrzení pak nelze přisvědčit ani po provedení teleologického výkladu 1 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. U poživatele starobního či plného invalidního důchodu z českého důchodového pojištění, na něhož se toto ustanovení vztahuje, se totiž v důsledku stáří či velmi nepříznivého zdravotního stavu nepředpokládá výdělečná činnost. Naproti tomu u poživatele částečného invalidního důchodu je možné s jeho výdělečnou činností reálně počítat, takže u něho není dán tak vážný důvod pro přiznání příplatku k důchodu jako u pojištěnce, který pobírá starobní či plný invalidní důchod. Účelem ustanovení § 1 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. je tedy poskytnout finanční kompenzaci ke zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální jen těm osobám, které jsou odkázány pouze na dávky důchodového pojištění a prakticky nemají možnost získat jiný pravidelný zdroj příjmů.

Lze tedy uzavřít, že nárok na poskytnutí příplatku k důchodu podle § 1 odst. 1 písm. a) nařízení vlády č. 622/2004 Sb. nemají osoby, které z českého důchodového pojištění pobírají částečný invalidní důchod, i když splňují ostatní podmínky v tomto ustanovení obsažené.

K takové situace přitom došlo i v nyní projednávané věci, neboť stěžovatelka sice ke dni podání žádosti o poskytnutí příplatku k důchodu byla státní občankou České republiky, v době od 20. 2. 1981 do 20. 9. 1981 byla vězněna pro trestný čin opuštění republiky podle § 190 odst. 2 trestního zákona ve znění účinném k roku 1981 a za něho byla rehabilitována podle zákona č. 119/1990 Sb. usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 14. 11. 1990, sp. zn. 2 Rt 50/90, avšak rozhodnutím žalované ze dne 3. 6. 2005, č. X, jí byl přiznán toliko částečný invalidní důchod. Městský soud v Praze ani žalovaná tedy nepochybily, když dospěly k závěru, že stěžovatelka na poskytnutí příplatku k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb. nemá nárok. Pokud jí však v budoucnu bude starobní či plný invalidní důchod přiznán a současně si zachová státní občanství České republiky, může o poskytnutí tohoto příplatku znovu požádat.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně v souladu s ustanoveními § 120 a § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žalované právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech důchodového pojištění nepřísluší.

V řízení o kasační stížnosti proti napadenému rozsudku Městského soudu v Praze byla stěžovatelce zástupkyní ustanovena soudem advokátka Mgr. Dagmar Rezková Dřímálová, přičemž její hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát, jak vyplývá z ustanovení § 120 a § 35 odst. 8 věty první s. ř. s. Z tohoto důvodu soud přiznal ustanovené zástupkyni stěžovatelky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů ve výši 1600 Kč, která se skládá z částky 1000 Kč za dva úkony právní služby po 500 Kč (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b/ a d/ vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění vyhlášky č. 276/2006 Sb.) a z částky 600 Kč za dva s tím související režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 276/2006 Sb.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. února 2009

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu